

оружари

лист Синдикалне организације
"Застава оружје"

децембар 2013. године
број 38

Потпуно сам збуњен
оваквим предлогом
Закона о раду!?!?!

Savez
Samostalnih
Sindikata
Srbije

ЉУБИСАВ ОРБОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

Оружари: Како бисте оценили 2013. годину са становишта положаја радника у Србији?

Љубисав Орбовић: Уколико би се на положај радника у Србији гледало на основу штрајкова, протеста и броја радника који су учествовали у штрајковима и протестима, онда се може рећи да је положај радника веома лош, с обзиром да је у 2013. години било 50 штрајкова и 10 протеста у којима је учествовало више од 45.000 радника, а најчешћи разлози били су неисплаћене зараде, неоверене здравствене књижице и неуплаћени доприноси. По масовности су се издвојили радници путарских и грађевинских предузећа који су своје протесте организовали преко грансних синдиката. Поред тога, 650.000 радника редовно не прима плату, 500.000 живи на "минималцу", што све негативно утиче на положај радника у Србији и за собом повлачи страх од губитка посла, радници су спремни да раде и дуже за мање паре, или да их уопште не примају и раде у "сивој" или "црној зони", као и да пристају на све и трпе праве тортуре.

Евидентно је повећање стопе незапослености у Србији. У којој мери ће се најава отпуштања запослених из предузећа у реструктуирању и гашење бројних предузећа одразити на раст незапослености?

У Србији је практично више од две деценије присутан рецесиони тренд у привреди. Од приватизације смо очекивали да разреши структурне проблеме српске привреде, повећа производњу и економичност производње, створи нова радна места, повећа бруто друштвени производ, национални доходак, плате и стандард запослених, пензионера и свих грађана у Републици. Уместо тога, добили смо масовна отпуштања, многа предузећа су затворена, а велики број (њих више од 170) су више од деценије у реструктуирању. Ако се жели да та предузећа буду продуктиван и успешан судионик на тржишту, онда их морамо кадровски екипирати, технички докапитализовати и обезбедити минимум обртних средстава.

С обзиром на то да већина предузећа у реструктуирању не послује рационално и на економској бази, да нема прави обим производње, онда се на први поглед као решење намеће отпуштање радника. Појединачно посматрано, структура запослених можда није најбоља и можда одређених профиле запослених у појединим предузећима има више него што је то целиснодно.

У том смислу, и Светска банка је обећала да ће ставити на располагање одређена средства у циљу решавања вишке запослених. Међутим, можемо да оценимо да предузећима сигурно недостају одговарајући стручни радници, искусан и квалификован стручни кадар и проактивно оријентисан менаджмент. Због тога ми видимо пут опоравка предузећа у

реструктуирању, између осталог и у запошљавању одговарајућег броја стручних и квалификованих извршиоца који ће бити у стању да креирају и произведу квалитетан производ у оптималној серији и ценама, која ће омогућити предузећу успешно тржишно пословање.

Садашња ситуација у којој је 1.725.071 особа у формалном радном

односу, а на евидентији Националне службе 760.052 незапослених, је развојно неприхватљива. Морају се направити озбиљни заокрети ка реиндустиријализацији са свим пратећим инстититутима, као што је оснивање развојне националне банке, кредитирање извоза, јавно приватно партнерство у инвестирању, отклањање диспропорција у реалном сектору, унапређење енергетске ефикасности, производивности, оријентација ка европским стандардима квалитета, развоју инфраструктуре, снажења правне државе, итд.

Да ли мислите да власт има механизме да отвори нова радна места и да подстакне нова запошљавања, као што се већ дugo најављује као план владе?

Судеји према мерама које је донела Влада Србије почетком октобра текуће године, очито је да тих механизама за сада нема. Наиме, по нашем мишљењу основни механизам

да се отворе радна места и подстакне ново запошљавање јесте започињање процеса реиндустиријализације српске привреде. Само реиндустиријализација инвестиције и производња робе за извоз могу створити реалну основу за отварање нових радних места и повећање запослености.

Влада је обелоданила коначан Нацрт Закона о раду, у коме се ускраћују многа права која су остваривали радници. Какав је став CCCC о овом Закону?

Ми не делимо мишљење да ће доношењем новог Закона о раду настати талас запошљавања у Србији, који ће покренuti привреду, довести стране инвеститоре, унапредити производњу, повећати доходак и донети повољности које остварује успешна развојна политика.

Измене Закона о раду чак и ако гледамо строго тржишно, су веома ограниченог домета. Садашњи закон познаје све механизме флексибилног запошљавања, као што је рад на одређено време, рад преко омладинских и студенских задруга, рад на повременим пословима, рад у оквиру скраћеног радног времена, рад од куће, рад на даљину, итд. Ниједан од ових облика запошљавања није био ограничен постојећим Законом о раду, али су се запосленима пружала и гарантовала одређена права, што је имало позитиван ефекат када је у питању ефикасност фактора рада.

И одређени стручни кругови деле мишљење да ће овом либерализацијом одређени проценат "сиве" економије можда прећи у легалне токове, али укупан капацитет запошљавања се неће у знатној мери повећати управо из разлога постојања дуалног тржишта (легалног које послује по крајње либералним принципима, без законског надзора и оног формалног).

Потребно је да се привреда Србије доведе у ситуацију да се отварају нова радна места, да се врши активно инвестирање и крене ка интензивнијем извозу, што би, уз већ бројане развојне мере, могло да да резултат.

На које одредбе Закона је CCCC ставио најоштрије примедбе? Због чега је CCCC напустио Радну групу Социјално-економског савета?

Када је реч о Закону о раду, ми видимо три области на које се могу ставити најоштрије примедбе. То је питање права из радног односа, питање обрачуна зарада и накнада зарада, и треће, питање синдикалних права.

(наставак на страни 4)

Истина је оно што видиш - Драган Илић, председник Синдиката

Да ли је забринутост за будућност радних људи већа сада него на почетку 2013. године?

Крај ове године по многим мерилима доноси знатно више разлога за забринутост јер се многе околности погоршавају, па ће због тога и позиција радништва у наредном периоду бити тежа због неизвесности које доноси наредна година. За раднике Застава оружје неизвесност може трајати због чињенице да се не виде нови уговори веће вредности који би у следећој години упустили фабричке капацитете.

Зашто сте започели годину отвореним сукобом са актуелном влашћу?

Доласком нових људи на чело Министарства одбране започео је отворени сукоб због изношења неаргументованих примедби од стране представника Министарства одбране и све чешћих напада на Самостални синдикат. Такви напади најчешће су долазили од помоћнице министра Јасминке Тодоров која је Надзорном одбору наметала питања испод сваког нивоа, а на које је директор фабрике требало да даје одговор. Нова власт је заузела такав курс без икаквог озбиљнијег повода, по моделу како је то радила и прошла Влада у циљу разбијања јединства нашег Синдиката коме наши радници верују и у који имају поверење.

Врело лето извело вас је на вреле улице града. Шта сте тада поручили са бине?

Министарство одбране је на начин какав Закон не познаје донело одлуку да преузме управљање друштвеним капиталом који је још увек присутан и у другим фабрикама Одбрамбене индустрије Србије. Тај капитал је требао по Уставу да буде решен, али то није урађено, и поред инсистирања синдиката свих фабрика ОИС да се то уреди на начин што би Влада Републике Србије као власник 75% капитала инвестирала у предузећа и подигла их на виши технолошки ниво.

Ова власт је изабрала пут да практично узурпира тај део капитала, што се може сматрати и национализацијом друштвенног капитала, због чега су радници фабрике протестовали код Крста где је осуђено такво понашање оних којима су грађани дали мандат да одговорно управљају нашим предузећима.

Стекао се утисак да ће после сусрета са потпредседником Вучићем ствари кренути на боље. Да ли је тако и било?

Тај сусрет је протекао у упознавању министра са околностима које су довеле до ескалације сукоба. Министар није био упознат са тиме чиме се баве његови сарадници, па је на основу наших аргумента договорено да представници запослених заступају интересе капитала до конверзије обавеза која је требало већ одавно да буде обављена. Тада је договорено да се на наш захтев одржи састанак са Венсоном Дежером како би се утврдило правно утемељење става да запослени не могу заступати интересе друштвеног капитала. Неколико месеци после сусрета са гдином Вучићем, и тада није било већих сукоба.

Како коментаришете епилог борбе за право учешћа радничке класе у Надзорном одбору?

Актуелна политичка врхушка је на један бахат и незаконит начин донела одлуку којом се запослени избацују из Надзорног одбора, али то није прва незаконита одлука јер се представници државе понашају као апсолутни господари фабрике што ни на чemu није утемељено. Експерти за радно право ће рећи своје, а држава ће своје одлуке бранити у судском поступку који ће бити покренут.

Зашто понуђени социјални програм сматрате празном причом?

У дану када је Синдикат организовао протест руководство фабрике је избацило понуду радницима да се изјасне по опцијама које су и за нас у Синдикату биле изненађење. Ми смо се истог дана оградили и осудили такву намеру која је имала за циљ да се акцију Синдиката подржи што мање чланова и радника фабрике. Показало се да је у питању велика превара радника, па смо из тог разлога сматрали одговорним да све раднике који су се определили за социјални програм позовемо да се врате на радна места са коришћења годишњег одмора, како бисмо их заштитили да трпе последице неодговорних одлука. И тај поступак говори колико су појединци у власти изгубили оријентире о реалности ситуације.

Поносни сте на чланство и то увек истичете. Шта су чињенице?

Људи су највећа вредност и снага нашег Синдиката. Поверење градимо на обостраној основи, због чега нам прилазе и многи који никада нису били чланови Синдиката. Новопримљени радници су се масовно учланили у наш Синдикат, и на нама је обавеза да их едукујемо и укажемо на значај синдикалне организованости, како би у будућим турбулентним временима заштитили своје интересе.

Наша искуства говоре да ће тога још много требати јер се власник фабрике често понаша против фабричких интереса и интереса радника.

Чињеница је да данас имамо 2.100 чланова Синдиката од 2.190 радника. Цифре довољно говоре за себе.

Да ли очекујете да веома ошtre осуде новог Закона о раду од стране синдиката поприме и шире димензије?

Предочени Нацрт закона је антагонистички, што се могло и очекивати од левичарско-десничарске коалиције на власти која фаворизује интересе крупног капитала. Синдикат ће водити широку кампању како би се радништву и грађанима објасниле погубне последице примене новог Закона. Сигурно ће грађани схватити шта их чека, што ће бити довољан разлог да на улици скажу своје незадовољство. То је пракса у целији Европи, зашто би ми били изузетак?

Препознатљив транспарент "Оружари" непогрешivo укаже на озбиљност проблема. Који су озбиљни проблеми на видику?

Проблема имају само једну страну - решавају. Годинама је фабрика препуштена сама себи, што није био случај у ранијем историјском периоду када је увек држава била уз фабрику и фабрика уз државу. Тренутно највећи проблем је видљив недостатак упослености, као и одсуство озбиљнијих уговора за потребе Војске и Полиције. Постоји и проблем нефункционисања руководства јер је њихова овлашћења против законитом одлуком преузете Надзорни одбор, док Надзорни одбор сходно Статуту предузећа нема легитимитет за доношење одлука. Последице те неодговорности су све видљивије.

Имате ли решења?

Правац решења је у снази наших аргумента који су необориви и где ниједна политичка врхушка до сада није имала одговор на њих. То је наш највећи капитал. Власт може да демонстрира силу и бахатост па да то не уважава, али не може да не види наше аргументе.

Синдикат је припремио читав сет предлога који су били предмет Радне групе коју је претходна Влада формирала и која је неславно завршила свој рад, и сви ти предлози смо могу одмах активирати.

Синдикат ће свима пожелети срећну и успешну 2014. годину. Са колико оптимизма, и са којом поруком?

Оптимизам је мото нашег Синдиката. Јединством, солидарношћу и снагом ћемо се изборити и сачувати интересе фабрике и наших радника. Ми на имамо обавезу да фабрику оставимо будућим генерацијама, као што су је и претходне генерације оставиле нама. Фабрика има производ, препознатљив на светском тржишту, што је гаранција опстанка. Наравно, сва се питања морају решавати и одговори тражити у договору са представницима Владе која је власник фабрике. Од тога ће много шта зависити.

Редакција листа "Оружари"

Издавач: Синдикална организација Застава Оружје. За Издавача: Драган Илић, Главна уредница: Катарина Јаковљевић, Помоћник уредника: Драган Стаменовић, Сарадници: Марија Милошевић, Милена Ракоњац, Нада Јелић, Техничка редакција: Верољуб Јецић, Невен Петровић, насловна страна и корице: Милош Поповић, фотографије: Радосав Миладиновић, Дејан Маринковић Илустрација: Зоран Ивановић стр. 16, Адреса: Косовска 4, Тел./факс: 034/323-059, e-mail: sindikatz@open.telekom.rs WEB: www.oruzari.org

(наставак са стране 4: Љубисав Орбовић)

Када су у питању права запослених, она су наведеним Законом у знатној мери умањена европском терминологијом, рекли би смо, повећана је флексибилност, или нема сигурности. Умањено је право запосленог да буде информисан о својим обавезама, а посебно о висини зараде и додатка на зараду.

Предлаже се продужење рада на одређено време са 12 на 36 месеци. То ће да онемогути, посебно младе, да оснују породицу, да преузимају кредитне обавезе и да планирају своју будућност.

Рестриктивно се постављају и друга права, као што је рад ван радног времена, плаћени дани, право запосленог на одсуство уз накнаду зараде, обезбеђење посла особама са инвалидитетом, учешће у добити и пословном успеху послодавца.

Умањује се накнада зараде по свим основама, по основу минулог рада, тиме што се своди само на радни стаж код постојећег послодавца, умањује се основа на коју се плаћају накнаде зараде. Смањују се примања запослених по свим основама: за време годишњег одмора, државног празника, војне вежбе, повреде на раду, привременог прекида рада до кога није дошло кривицом запосленог, итд. Смањује се отпремнина због одласка у пензију, јер се уместо три предвиђа исплата две просечне зараде. Умањује се отпремнина када се запослени проглашава за технолошки вишак, тиме што се рачуна само време које је запослени провео код последњег послодавца. Олакшава се отпуштање и повећава број разлога за отказ, итд.

Када су у питању синдикална права, предлаже се укидање проширења Општег колективног уговора на све послодавце, што ће довести до неједнаких услова рада и дисбалansa на тржишту. Отежава се оснивање синдиката (јер се тражи најмање 10 запослених за оснивање синдиката). Смањује се заштита синдикалног представника, што ће довести до укупно лошијег положаја запослених и смањити могућност да они искажу интерес запослених.

Да ли је усвајање Закона о раду увод у усвајање Закона о штрајку, који је, по мишљењу стручњака, директно уперен против основних тековина синдикализма ?

Заједничко за оба ова закона је то да значајно умањују радна права запослених и негативно утичу на целину индустријских односа у Републици Србији.

Кад је реч о Закону о штрајку, мишљења смо да га не терба мењати, чак многе земље уопште и немају посебан за закон који би се односio на штрајк.

Мишљења сам да као једну целину прописа који су уперени против интереса запослених чине како поменута два закона, тако и нови Закон о приватизацији, измене Закона о стечају и још неки други закони чије је доношење актуелно.

Да ли сматрате да су најновија дешавања довела до јачања солидарности, радничког јединства и буђења свести чланова ССС-а ?

У начелу - ДА.

Синдикално чланство које се већ дужи низ година осипа, а уз присутну синдикалну апстиненцију по питању исказивања "јачег" отпора према најављеним или чак и усвојеним законским решењима, овим последњим "строгим најавама" поједињих министара о неопходности измена Закона о раду, полако се буди. Испровоцирано и тргнуто из летаргичног стања у које је доспело и беспримерним тајкунским поступцима приватизације, катастрофалним односом послодавца према раду и запосленима, синдикално чланство се бунтом против најновијих дешавања у односима социјалних партнера, а поготово најавама измене Закона о раду (које пљује са свих страна), уједињује претварајући тиме синдикат у организацију која има довољно снаге и оштрине да се супротстави наговештајима и искоракима владе, оцењеним погубим по радишту Србије. Тако пробуђена радничка свест и ојачана солидарност су основ на коме ће синдикат

поставити стратегију бробе против непринципијелних иступа и тежњи да се и онако минимална радничка права још више умање или чак укину предложеним законским решењима.

У случају да власт настави да игнорише примедбе синдиката, какве ће се даље мере у циљу заштите радништва Србије?

Социјално-економски савет се не састаје и не врши своју функцију учешћа у креирању закона и разматрању економске политике који су од значаја за запослене. У припреми је доношење новог Закона о стечају, Закона о грађевинском земљишту и планирању и Закона о раду. Синдикати су изнели озбиљне примедбе и дали бројне предлоге на ове законе који нису уважени, због чега су изашли из радних тела за њихову израду, па се елиминисање социјалног дијалога чини као део стратегије пригушивања отпора синдиката.

Наравно, ни усвојени буџет не улива оптимизам. Предложене мере за покривање мањка у државној каси у највећој мери погодиће зараде запослених и довести до нових отпуштања.

Због свега тога, Синдикат не може и не сме мирно да посматра даље урушавање положаја и материјалне

Председник Орбовић гост на трибини у Крагујевцу поводом измена Закона о раду

егзистенције запослених и безнађе армије незапослених. Он мора реаговати, у погледу свих даљих корака сваљивања кризе на терет најслабијих, и одлучно тражити мере којима ће се штити и гарантовати материјална и социјална сигурност запослених, штитити њихово право на рад и отварати простор за нова запошљавања.

Каква су ваша очекивања у 2014. години, и какву бисте поруку упутили радницима и грађанима?

Брине ме што уз рестриктивне мере штедње и креирање привредног амбијента на видим могућност за нове инвестиције које су основни лек за наше економске и друштвене проблеме. Показатељи о глобалној економској кризи и спором оправку европске економије не дају основа оптимизму у погледу наших очекивања у 2014. години.

Можда у већој мери треба промовисати политику која ће уважавати и покретати домаће ресурсе, које видим у польопривреди, енер-гетици, хемији, саобраћајној инфра-структурни, информатици и новим технологијама.

Из свега се може закључити да са политиком и учинком ове владе синдикати нису и не могу бити задовољни. Синдикат ће наставити да се бори против политике која решавање друштвених проблема налази у превалања терата на најшире слојеве друштва. У томе очекујемо подршку нашег чланства и свих запослених. Верујем да је то од највишег интереса и за грађане Србије, јер заштита интереса запослених не може се одвојити од интереса најширих слојева друштва за покретање друштвеног развоја, изградњу правно уређеног и социјално праведног друштва.

У сусрет новој пословној години - Раде Громовић, генерални директор предузећа Застава оружје

1. Како бисте оценили пословну 2013. годину?

Према свим показатељима ову 2013. годину можемо оценити као добру пословну годину, имајући у виду да је производња на нивоу 2,3 милиона норма сати, што је у односу на остварење у 2012. години повећање од 53%. Продаја ће ове године износити око 2,4 милијарде динара, што је 22% више него у 2012. години, при чemu је извоз на нивоу 90% са сумом од око 25,4 милиона долара, што говори да смо наставили са тенденцијом претежног извозника, тј. фирмe која је доминантно извозно оријентисана и где је наш извоз уважан свега 8%.

Пословна 2013. година је значајна и по томе што смо прославили јубилеј - 160 година рада и постојања фабрике, упусли смо нових 245 младих радника, на тај начин смо једним делом обезбедили будућност ове фабрике, макар када су производни радници у питању, и свакако да ћемо са том тенденцијом подмлађивања фабрике наставити и у осталим структурама кадрова, пре свега високошколском. Ово је година у којој нисмо имали државних субвенција, фабрика је функционисала без државне помоћи, доказавши да има перформансе да може да функционише без помоћи државе у ситуацији када има максималну упосленост капацитета. Показали смо да, уз све проблеме у пословању, можемо да поред редовног измирења нето зарада запосленима измирујемо и обавезе по основу обавезног здравственог осигурања. Успели смо да значајно смањимо кредитно задужење код пословних банака, за око 200 милиона динара. Важно истаћи да смо у овој години направили значајан маркетингски искорак, пре свега на америчком тржишту где смо се позиционирали као један од квалитетнијих брендова.

У 2013. години смо кренули са измирувањем обавеза по уговорима са Војском Србије, тако да је реализован уговор за испоруку пушака М 21, што значи настављање опремања наше војске пушком у НАТО калибру, што ће нам омогућити, надам се, и наставак уговарања у будућем периоду. Одржали смо и континуитет са нашим сталним купцима са традиционалних тржишта региона Близнаког истока и Африке, и очекујемо да и у наредној години такође закључимо квалитетне уговоре за извоз наоружања и војне опреме.

2. Шта запослени могу очекивати у 2014. години?

Наредна, 2014. година ће бити веома тешка пословна година, година у којој ће предузеће морати да настави са активностима свеобухватне пословно-финансијске консолидације, имајући у виду макроекономске прилике и кретања у држави. Свакако да интенција ка обавезном измирењу свих обавеза према држави повлачи са собом обавезу плаћања бруто зарада запосленима односно плаћање свих пореза и доприноса, што ће бити за фабрику у овом тренутку веома велики проблем јер би са овог аспекта било потребно на месечном нивоу обезбедити још минимум 45 до 50 милиона динара како бисмо могли да измирујемо бруто обавезе.

С обзиром на то да процес пословно-финансијске консолидације ове године није завршен у смислу реализације конверзије дугова предузећа сходно закључку Владе Републике Србије из априла 2013. године, ми очекујемо да се тај процес што пре заврши јер бисмо кроз конверзију дугова прилично поправили свој биланс, и на тај начин дошли у ситуацију да своје будуће пословање сагледавамо на један критички начин у смислу пре свега измирења свих обавеза и свих трошка, уклапајући се у финансијски оквир који нам буду омогућавали будући приливи по основу реализације уговорних обавеза.

Свакако да фабрика у овом тренутку послује у условима који су оптерећени бројним проблемима. Први и основни проблем са којим се фабрика сусреће јесте проблем застареле опреме и машина, а у неким сегментима можемо рећи и застарелих технологија. Просечна старост наших машина је 40 година и на таквој опреми је немогуће бити продуктиван и држати корак са конкуренцијом која ради на најсавременијој опреми и са најсавременијим технологијама. Неопходна је једна значајна инвестициона ињекција. Ми смо из сопствених средстава у 2013. години инвестирали 1,5 милиона евра. То је значајна цифра, а тај новац је пре свега уложен у куповину 11 нових ЦНЦ машина које ће допринети да се

у појединим сегментима производње производија одређених кључних делова стабилизује и повећа, али, созиром на величину фабрике тих 11 машина је потпуно недовољно.

Ми смо у току инвестиционог плана који подразумева неколико кључних активности, при чему је најосновнија санација капацитета термичке обраде, као и генерални ремонт машина за хладно ковање цеви при чему бисмо након више од 15 година наш хоризонтални ГФМ ставили у функцију. Уз обезбеђење резервних делова и наше вертикалне машине за хладно ковање цеви би имале значајно виши степен сигурности функционисања, чиме би тај капацитет који је "срце фабрике" заиста стабилизовали и учинили максимално поузданим. У плану је и обезбеђење још око 60 ЦНЦ машина различитих перформанских које би битно допринеле да се производња на сложенијим деловима на стрељачком програму подигне.

Пословодство се труди да план пословних активности креирајмо на бази већ сада уговорених послова, у овом тренутку је тај план покрiven уговорима на нивоу од око 40%, што није лоше, али на жалост није ни добро, јер за оних 60% треба пројектовати производњу, ући у планске параметре, и очекујемо да до краја ове године дођемо до још неких нових уговора и послова.

3. Какав је развојни план фабрике, што се тиче освајања нових производа у наредном периоду?

У 2013. години смо развили сет одређених нових производа, пре свега за америчко тржиште, важно нам је да завршимо развој неких нових артикула, пре свега подцевни баџач граната чија је нулта серија ове године коначно примљена. Паралелно са тим смо развили и подцевни баџач граната у НАТО стандарду. У плану је да се хомологује и верификује пушкомитраљез у НАТО калибру 5,66мм, чиме ћемо употребити гаму стрељачког производа у том калибру.

Што се тиче снајперског програма, ту смо покрили и руски и НАТО калибар, полуаутоматске снајперске пушке, репетитивне пушке, и Црну стрелу производимо у оба калибра. Митраљез НСВ смо такође развили у оба калибра.

План нам је да мало интензивније кренемо са промоцијом и продајом нових карабина, пре свега М 808, и мислим да ћемо са новим машинама које очекујемо да ће стићи следеће године, стабилизовати његову производњу.

4. Фабрика има велике обавезе, с једне стране, али и велика потраживања од државе за извежену а ненаплаћену робу. Како ћемо изаћи из тог зачараног круга?

Веч је речено да је део дуговања у процесу конверзије у капитал поверилаца и да је за дуговања Јавним предузећима чиста ситуација и да се чека став Скупштине града, а поводом тог питања су на недавно одржаном састанку са градоначелником изнете неке идеје решавања проблема. С друге стране питање потраживања треба решавати са надлежним државним институцијама, СДПР-ом, Министарством финансија, Министарством одбране, које морају да изнађу решење како са земљама дужницима учи у решавање проблема.

ПОДСЕЋАЊА

Са идејом да се у овој години јубилеја подсетимо рада фабрике са краја 30-их година прошлог века подсећамо млађе генерације на године отпочињања нове производње и новог стварања...

Подизање квалитета производње довело је до одлуке да се одобре средства за изградњу нове зграде за смештај конструктивног одељења. Направљена је нова зграда и ту су се сместили касније и Технологија и Припрема за производњу у новој фабрици аутомобила. Одељење Конструкције афирмисало се својим активностима, радом и сређивањем читаве наменске производње. Одабран је веома квалитетан високообразовани кадар, а почели су да се на рад у конструкцијски одељење упућују и официри, машински инжењери са одсека војног машинства. На тај начин је конструкцијски одељење у Заводима третирано скоро као део ВТИ-а.

Из производње је дошао Милан Илић са места управника и начелника Другог одељења, јер је он конструисао прву ловачку пушку, као и ваздушну, а убачени су и млађи техничари, тако да је стасала група за ловачко и спортско руже.

Формирана је и посебна радионица за ловачко и спортско оружје која је по свему била узорна и тада су први пут урађени подови са паркетом. Ту се организовала серијска производња ловачке пушке која се радила у велиkim серијама. Производила се ловачка пушка, једноцевка и бокерица, а почела је и производња ловачких карабина. Производила се и малокалибарска пушка за стрелце са посебним поруџбинама за поједици. Та производња је постала велика по обimu. Упошљавала је дosta радника и доносила велику материјалну корист.

Како би се поправио квалитет у фабрику су долазили стручњаци као консултanti за развој и побољшање конструкције, појачано је и одељење за

гравирање са младим кадровима, које је предводио мајстор гравер Миша Окиљевић, јер је била велика потражња за гравираним оружјем које се добро плаћало од купца из целог света.

Доласком мајора Тоше Цветића 1957. године, уз његова идејна решења завршава се конструкција нових аутомата и отпочиње се са серијском производњом аутомата М-56. Фамилија тог оружја се развила по асортиману, а нарочито по квалитету. Иста група конструктора наставила је рад на конструкцији пиштоља. Стварана је домаћа конструкција пиштоља М-57

који је ушао и у серијску производњу.

У том периоду је створена конструкција ручног ракетног бацача који је представљао прво решење реактивног оружја које се касније развило до конструкције "Огња" и других. Радило се на конструкцији других оружја, а у фабрици је паралелно текла производња нове полуаутоматске и аутоматске пушке.

На највишем нивоу у Војsci је заузет став да се у наоружање уведе и нова врста оружја - полуаутоматска пушка са другом врстом муниције и другим

калијром. Такво оружје треба да се обезбеди кроз куповину лиценце.

Формирана је комисија која је договорила да прва посета буде фабрици ФМ у Лијежу. То је било у јесен 1956. године.

Од те фабрике 1923. године купљена је лиценца за производњу карабина, што је била основа и за даљу производњу карабина. Након више посета од ФМ-а је добијено званично писмо да су сагласни да уступе право производње, као и званичну понуду за откуп лиценце.

За конструкторе није било решења која би била непозната. Добијен је и узорак новог НАТО метка калибра 7,62 mm који је већ усвојен у свим земљама НАТО пакта. Конструктори су ишли и у фирму СИГ у околини Цириха, али је понуда ФМ оружја била убедљивија. Делегација је била и у Чехословачкој, у Прагу.

Чехословачка је била позната по производњи оружја, а Југославија је од ње куповала топове за своју Војску. У Заводима, уочи рата је почела производња њиховог лаког митраљеза "зброејвка".

Организовано је пребацивање пушке са једног војног полигона у околини Прага. Било је много војника, официра и донето је 10 пушака које су расклопљене, делови измешани а затим полако склапане и тестиране на функцију и прецизност. Комисија је поднела извештај, и на крају 1958. године донела је одлуку да

се одобри конструкција и израда лаке полуаутоматске пушке, као и нове муниције калибра 7,62mm.

Убрзо је урађена конструкција полуаутоматске пушке и организована је серијска производња под именом ПАП М-59. Касније се то развило у аутоматску пушку.

Инвестиционим програмом који је урађен у застави 1956. године предвиђена је производња аутомобила у Застави и то: путничка возила - 7.000 комада годишње, теретна и теренска возила - 5.000 комада годишње...

Наставиће се...

Из рада Надзорног одбора

Делегирањем нових представника државног капитала у власничке и управљачке структуре предузећа започета је и нова пракса рада тих тела, каква до сада није забележена. Често су седнице Надзорног одбора биле у духу препознатљиве политike конфронтације каква је наметана од стране представника Министарства одбране. Стална тежња да се елиминишу представници друштвеног капитала из Надзорног одбора имала је за резултат константне тензије које су ескалирале протестима радника због угрожавања њихових интереса.

На седницама су код чланова Надзорног одбора провејавали ставови коме ће руководство вршити плаћања, па чак се дубоко залазило у пословну политику са препорукама са којим фирмама треба предузеће Застава оружје АД да остварује пословну сарадњу.

Седница Надзорног одбора одржана током октобра месеца је била врхунац демонстрације силе када су одлуке доношене без изгласавања. На седници је у току редовне тачке Дневног реда члановима Надзорног одбора испред друштвеног капитала презентован документ о финансијском управљању фабриком на начин какав не познаје Закон о привредним

друштвима. На самој седници се није изјашњавало о предложеним закључцима, али се у записнику кривотвори да су се сви чланови Надзорног одбора о њима изјаснили.

У усвојеном документу суспендују се многа овлашћења које Закон и Статут дају руководству, тако да се и сва плаћања преко милион динара не могу извршити без сагласности Надзорног одбора из Београда. Формиране су и разне комисије на основу чијег рада ће произићи и решења чије резултате примене ћемо тек видети. Донет је и предлог одлуке о одређивању надокнаде члановима Надзорног одбора, а да се нису притом уважиле сугестије које је Синдикат предложио пре неколико месеци о укидању надокнада за рад чланова Надзорног одбора. На истој седници је на противзаконит начин заказана седница Скупштине на којој треба да се разреше представници друштвеног капитала.

У Синдикалној организацији се оцењује да је политика Министарства одбране која се спроводи преко чланова Надзорног одбора и Скупштине предузећа директно уперена ка дестабилизацији и изазивању радничког незадовољства у наредном периоду. Време ће брзо показати да ли су наше претпоставке исправне.

Умањење зараде, накнаде зараде и других примања из рада по основу предлога измена Закона о раду

ПРАВНИ ОСНОВ	ВАЖЕЋИ ЗАКОН	ПРЕДЛОЖЕНЕ ИЗМЕНЕ ЗАКОНА	РАЗЛИКА У ДИНАРИМА	РАЗЛИКА У %
МИНУЛИ РАД	43.615,00	41.810,00	-1.805,00	4,14
БОЛОВАЊЕ (30 дана)	28.349,75	16.323,33	-12.026,42	42,42
ПОВРЕДА НА РАДУ (15 дана)	43.615,00	34.363,91	-9.251,09	21,21
ГОДИШЊИ ОДМОР (30 дана)	43.615,00	26.857,42	-16.757,58	38,42
ДРЖАВНИ ПРАЗНИК (3 дана – јануар)	43.615,00	41.091,98	-2.523,02	5,78
ОТПРЕМИНА (технолошки вишак)	Око 357.000	Око 202.000	-155.000,00	43,42
ПЛАЋАЊЕ ОДСУСТВО (чекање)	26.169,00	15.067,69	-11.101,31	42,42
ОТПРЕМИНА ЗА ОДЛАЗАК У ПЕНЗИЈУ	180.600 (3 просечне брuto зараде у PC)	120.400 (2 просечне брuto зараде у PC)	- 60.200,00	-33,3

Пример:

- Просечна зарада од 43.615,00 динара нето
- Увећање по основу радног учинка од 20%
- 20 година минулог рада, од чега 10 година код последњег послодавца
- 200 динара топлог оброка по дану (22 радна дана)
- 1/12 просечне зараде месечно за регрес

Какав је Ваш став поводом најављених измена Закона о раду?

			
Душан Симић <p>Нови Закон предвиђа бројне измене које иду на штету радника, и постоје бројни разлози да он не буде усвојен. Наше колеге које раде код приватника имају већ минимална права, тако да сматрам да ће овај Закон додатно да погорша положај радника.</p>	Ненад Симоновић <p>Присуствовао сам трибини чија је тема била нови Закон о раду и оно што је планирано није добро за запослене у Србији. Доћи ће до измена које је ићи на штету радницима, смањиће се плате, као и друга права, а једини који ће добити нешто су послодавци.</p>	Зоран Деспотовић <p>Поводом овог Закона треба да реагују синдикати, али и грађани Србије јер је у питању њихова судбина, као и судбина њихове деце која треба да се запосле и да буду нечије власништво, са минимумом права, без имало достојанства.</p>	Боско Јанковић <p>Сваки нови Закон који се доноси је гори од оног претходног, и сваки пут долази до драстичнијег смањења права радника, а тако је овог пута. И сада послодавци имају велика овлашћења, и не треба пристати да им се даје још већа моћ.</p>
			
Сања Јовановић <p>Овај Закон ће највише погодити управо нас младе који смо тек засновали радни однос, односно оне који тек треба да се запосле. Најбоље је да се спречи доношење овог Закона, јер ће касније бити много тешко вратити та изгубљена права.</p>	Драган Христов <p>Не видим да је било потребе да се нешто мења, кад се и овај досадашњи Закон у многим фирмама није поштовао, нарочито у приватним. Синдикат организује акције како би се спречило његово доношење, и верујем да ћемо успети у томе.</p>	Јелена Зечевић <p>До сада се у јавности није износило много детаља око новог Закона, али је сада већ јасно да тај Закон не доноси ништа добро и да ћемо бити потпуно обесправљени, а и бројне генерације младих које немају посао и које тек треба да се запосле.</p>	Далибор Телаловић <p>Сматрам да је у питању намера да дође до дестабилизације, јер овај предлог Закона уноси велику несигурност, и иде најдиректније на штету грађана Србије. Свесни смо да су дошли нека друга времена, али против овог Закона се морамо борити и изборити.</p>
			
Александар Арсић <p>Овај план измене Закона није нимало добар, и то знамо сви ми који радимо у предузетима као што је наше. Синдикат покрећу акцију да се спречи његово усвајање, и могу само да изразим очекивање да ћемо јединствени успети то да зауставимо.</p>	Радивоје Радовић <p>Уколико овај Закон прође у Скупштини то ће бити велика штета за раднике, они ће постати само роба коју изнажмују, без права гласа и са још мањом зарадом и правом на пристојан живот, надам се да до његовог усвајања неће доћи.</p>	Слободан Бобић <p>Мењање начина на који се плаћа нпр. сменски рад осетиће хиљаде и хиљаде колега којима је природа послла таква, а то је само један део који нас забрињава, верујем да су сви свесни опасности које носи нови Закон и да је он штетан по све нас.</p>	Владан Костић <p>План је да се права радника умање, а права послодавца повећају на максимум, и то је процес који сви заједно морамо да зауставимо јер нам у супротном долазе лоши дани, за нас саме, али и за будуће генерације које долазе.</p>

Други о нама – 2013, из Новина

НОВОСТИ · Субота, 30. новембар 2013.

ГODINA 5

ВЕСТИ ДАНА

ОД ДРЖАВЕ ТРАЖЕ 100 МИЛИОНА ДОЛАРА
■ ПРОТЕСТ КРАГУЈЕВАЧКИХ ОРУЖАРА

ЗБОГ најаве да ће трио, од пет представника радника, у Надзорном одбору фабрике бити разрешени чланства, више од 500 запослених у „Заставиној“ фабрици оружја протестовало је испред управне зграде. У току штрајка, радници су обавештени да је Влада Србије обезбедила новац за исплату социјалног програма за запослене који желе да напусте фабрику, као и да би тај процес требало да се заврши до 3. децембра. Каопштење је наишло на одобравање међу радницима, али су остали при захтевима, а од државе траже и да им се измири дуг од око 100 милиона долара, „још од осамдесетих прошлог века“. - Све док постоји друштвени капитал неопходно је да имамо представнике у надзорном одијору - каже Илић. - Уколико се захтев не испоштује, мораћемо да радикализујемо протесте.

М. Ђ.

Sindikalna
pitanja

Aktuelno

Крагујевачке

Година V, Број 236 Излазе четвртком Цена 70 дин. www.kragujevacke.rs 5. децембар 2013. године

СИНДИКАЛНО БУЂЕЊЕ

Стреле усмерене према Влади

РАПОРТ

18. септембар 2013. год., Крагујевац

На седници Градског одбора металаца Крагујевца Милош Милошевић, члан Одбора Синдикалне организације Застава оружје изабран за заменика председника ГОМ-а.

25. октобар 2013. год., Крагујевац

Фабрика Застава оружје је обележила 160 година од свог оснивања и рада. Овом значајном јубилеју фабрике присуствовали су представници амбасада Азербејџана, САД, Русије, Палестине, Украјине, представници Војске Републике Србије, Одбора за безбедност Народне скупштине, као и бројни пословни партнери из земље и иностранства.

У свечаном делу програма који је одржан у Музеју

фабрике Застава оружје директор Раде Громовић је истакао историјски значај фабрике за државу Србију, са освртом на садашњи тренутак који је обележен значајним упошљавањем фабричких капацитета и то све за инострано тржиште. Свечану академију је водила глумица Ивана Жигон, док је други део свечаног програма одржан у Књажевско српском театру при чему је изведен позоришни комад у коме су, поред глумаца Позоришта, запажене улоге остварили радници наше фабрике.

Приметно је било одсуство државних званичника који су благовремено позвани да присуствују обележавању јубилеја, али се без образложења нису појавили председник Србије Томислав Николић, премијер Ивица Дачић, потпредседник Владе Александар Вучић, министар одбране Небојша Родић, министар трговине Расим Љајић. Својим недоласком и неприсуствовањем овом вредном догађају показали су да не уважавају чињенице шта је фабрика Застава оружје значила у историјском развоју Србије, као и шта фабрика данас значи као један од најзначајнијих покретача српске привреде и најзначајнији извозник у овом делу Србије.

27. октобар 2013. год., Крагујевац

У недељу 27.октобра фабрика Застава оружје и Синдикална организација Застава оружје обележили су крсну славу св.Петку, а сечење славског колача одржано

Путника који се налази на платоу испред музеја Стара ливница. Радомир Путник (1847.-1917.) био је српски војсковођа, војвода - начелник главног Генералштаба војске Краљевине Србије у Првом светском рату. Војвода Путник се кроз своје одлуке које су имале судбоносни значај за српску земљу и народ показао као

ненадмашан стратег и значајна историјска личност.

30. октобар 2013. г., Крагујевац

СТАВ СИНДИКАТА ПОВОДОМ НЕДОЛАСКА ПРЕДСТАВНИКА ДРЖАВЕ НА ЈУБИЛЕЈ ФАБРИКЕ

Званичници Републике Србије нису се одазвали позиву Фабрике да присуствују обележавању дана Фабрике и 160 година њеног постојања. Чин недоласка довољно показује о знању и размишљању да се не буде на месту где се обележава датум покретања индустријског развоја Србије. У Синдикалној организацији Застава оружје се оцењује да то представља непостављање историјских вредности, чиме се маргинализује богата прошлост Фабрике која је била основ привредног и друштвеног развоја у овом делу региона, и стожер одбрамбене моћи земље током XVIII и XIX века. Представници Синдиката такво понашање владајуће политичке елите схватају као обесмишљавање вредносног система који се заснива на историјским и друштвеним тековинама. Такве вредности се тешко стварају и стичу, па из тог разлога се неће дозволити да их разарају они који ничим нису заслужни нити су учествовали у њиховом стварању.

1 - 3. новембар 2013. год., Крагујевац

У Крагујцу је од 1.11. до 3. 11. 2013. године у фабрици Застава камиони одржано 40. такмичење металаца Србије, на коме је учествовало више од 70 металаца из целе Србије. Такмичење се одвијало у девет дисциплина, а представници фабрике Застава оружје су и ове године остварили резултате који их сврставају у сам врх занатског умећа. У дисциплини ТИГ заваривача Ненад Арсенијевић је освојио I место, Владан Јекић је био други, а Жељко Рајевић трећи у истој дисциплини. У дисциплини брусац равно, Бојан Гавrilović је освојио II место, док је у категорији занимања заваривач МАГ Давор Алексић освојио III место.

22. новембар 2013. год., Ниш

Одржана седница Већа Савеза самосталних синдиката Србије. На седници су разматране измене и допуне Закона о раду, а седници је присуствовао и председник Синдикалне организације Застава оружје Драган Илић.

25. новембар 2013. год., Крагујевац

Скупштина Синдикалне организације Застава оружје једногласно донела одлуку да се покрену синдикалне активности како би се заштитио интерес друштвеног капитала. Оваква одлука је донета због намере Надзорног одбора да се на Скупштини предузећа Застава оружје која је заказана за 29. новембар 2013. године разреше чланови Надзорног одбора испред друштвеног капитала, чиме ће представници државног капитала у Надзорном одбору преотети право управљања власништвом над 25% друштвеног капитала предузећа Застава оружје АД.

ЧЛАНСТВУ

27. - 28. новембар 2013. год., Крагујевац

Синдикална организација Застава оружје одржала је зборове по Синдикалним подружницама на којима је своје чланове упознала са активностима које се спроводе у циљу исказивања протеста због намере

државе да избаци представнике друштвеног капитала из Надзорног одбора.

29. новембар 2013. год., Крагујевац

Синдикална организација Застава оружје је данас одржала протест испред Управне зграде док је трајала седница Скупштине предузећа. После одржаног протеста радници фабрике предали су захтеве и поруке представницима државе у којима су исказали револт због одлуке да се данас на седници Скупштине разреше представници друштвеног капитала из Надзорног одбора. Одлука о разрешењу донета на данашњој седници је чин без преседана, с обзиром на то да у наредном периоду 25% капитала предузећа више неће имати своје заступнике у Надзорном одбору. На данашњој седници је разрешен и Милован Пузовић који

није из редова запослених, што је још једна потврда да су смене чланова Надзорног одбора искључиво политички мотивисане. У Синдикалној организацији Застава оружје оцењују да су разрешењем чланова Надзорног одбора испред друштвеног капитала све будуће одлуке Надзорног одбора нелегитимне, с обзиром на јасне одредбе Статута који дефинише рад овог тела. Синдикат ће у наредном периоду донети даље одлуке на који ће начин заштитити интерес друштвеног капитала који је власништво радника фабрике, о чему ће чланство бити обавештено.

3. децембар 2013. год., Крагујевац

Радници фабрике Застава оружје изјашњавају се за социјални програм који је објављен у петак, 29. новембра 2013. године, а за социјални програм могу се определити радници који имају услов за пензију или имају до 5 година до пензије по једном од основа.

Социјални програм се не спроводи у договору са Синдикатом, тако да се радници овог пута не могу опредељивати за стимултивну отпремнину по основу

година стажа. Социјални програм је радницима фабрике понуђен у дану када је Синдикална организација организовала протест због незаконитог избацивања представника друштвеног капитала из Надзорног одбора.

Одлазак неких кадрова из фабрику може имати велике последице јер ће са њима отићи искуства и њихова знања која нису имали коме да пренесу због неразумне одлуке Надзорног одбора предузећа да преузме руковођење фабриком и стопира сваки пријем радника у наредном периоду.

3. децембар 2013. год., Крагујевац

Синдикална организација Застава оружје упутила је протестно писмо председнику Републике Србије Томиславу Николићу у коме изражава револт због начина на који се иностраним дипломатама у циљу унапређења војно-техничке сарадње уручују пиштољи инострane производње. Пиштољи из наше фабрике су својом поузданошћу и квалитетом пронашли пут до најудаљенијих светских тржишта. Само на америчком тржишту протеклих година је продато више десетина хиљада примерака. У Синдикалној организацији Застава оружје се оцењује да је такав чин уперен против интереса фабрике, узимајући у обзир чињеницу да су примерци нашег оружја додељивани бројним значајним личностима из дипломатског, политичког и културног живота ширем света.

12. децембар 2013. год., Крагујевац

У организацији Савеза самосталних синдиката Крагујевца одржана је трибина на тему предложених измена Закона о раду на којој су се присутними обратили председник Савеза самосталних синдиката Србије и други представници синдиката.

Трибина је одржана у Сали Дома синдиката која има 350 места, и која је била мала да прими све заинтересоване раднике и грађане Крагујевца. "Циљ ове трибине јесте да се упознамо са најављеним изменама Закона, али и да договоримо активности које ћемо предузети у наредном периоду. Ми немамо право да дозволимо да овакав Закон буде усвојен. Ми овог пута морамо да будемо сложни, спремни да се боримо", истакао је председник Орбовић, и додао се ће ускоро бити договорене акције које имају за циљ спречавање усвајања овог Закона који је штетан по свету рада.

На трибини је истакнуто да предложене одредбе иду ка унештењу тековина које је до сада радничко законодавство обезбеђивало радницима Србије. Наглашено је да ће се у наредним данима ићи даље на уједињавању радника и протестима широм Србије како би се спречило да десничарска Влада усвоји Закон који ће за последицу имати умањења права радништва Србије.

13. децембар 2013. год., Крагујевац

Свих 377 запослених који су се определили за одлазак из фабрике послушали су позив и препоруку Синдиката да се врате на радна места, с обзиром на то да се од надлежних министарстава није могла добити никаква информација о томе када ће радници који су се изјаснили за социјални програм бити исплаћене отпремнине.

Други о нама - 2013, Са Интернета

Skupština „Zastave Oružja“ juče razrešila predstavnike društvenog kapitala u Nadzornom odboru fabrike

Oružari traže sudsku zaštitu

Kragujevac /// Uprkos protestu više stotina oružara ispred stare „Zastavine“ upravne zgrade, Skupština fabrike juče je, u istoj toj zgradbi, razrešila dvojicu predstavnika 25 odsto društvenog kapitala u Nadzornom odboru preduzeća.

Novi zastupnici društvene svojine u kragujevačkoj fabriki oružja juče, međutim, nisu izabrani, da li zbog toga što je skupštinska sedница trajala neuobičajeno kratko, ili je po sredi neki drugi razlog, ne zna se. Nepoznanica je, iščitu oružari, i kako će biti birani novi

predstavnici društvenog kapitala u firmi. U poslednje vreme, u nekim fabrikama su, vele, na ta mesta postavljeni i kadrovi vladajućih stranaka.

U Sindikatu „Zastave Oružja“ kažu da juče nisu želeli da sprečavaju održavanje Skupštine, pošto je sedница, tvrde, zakazana ne nezakonit način, te je otuda „i odluka o razrešenju predstavnika društvenog kapitala u Nadzornom odboru preduzeća koji nije zaposlen u našoj fabriki. Zato smo odlučili da se tome suprotstavimo pravnim sredstvima, rekao je našem listu,

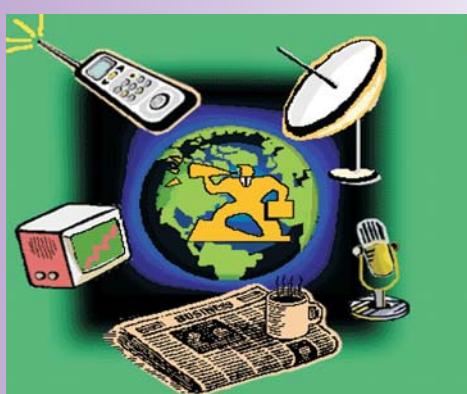
- Nije bilo razloga da sprečavamo sednicu Skupštine, jer je očita namera Vlade da na protivpravan način preuzeme upravljanje fabrikom, i u tom smislu u potpunosti je podržavi, iako u njoj još uvek ima čak 25 odsto kapitala. O toj njihovoj odlučnosti svedoči i činjenica da je Skupština fabrike danas razrešila i predstavnika društvenog kapitala u Nadzornom odboru preduzeća koji nije zaposlen u našoj fabriki. Zato smo odlučili da se tome suprotstavimo pravnim sredstvima, rekao je našem listu,

Z. Radovanović

Rogozinu na poklon „valter PPK“

dugo održava kontakt sa Srbijom, a pre godinu dana je

РАДНИЦИ ВОЈНЕ ФАБРИКЕ ПОНОВНО НА УЛИЦАМА

„Драган Илић: Држава у фабрици има око 75 посто власништва, а 25 посто јестало друштвено. Ми смо тражили да наша два представника буду заступници тог друштвеног. Вучић нам је као министар одбране обећао да ће тако бити, али обећање није испуњено

одбране и први потпред-

Он оцењује да стање у најстари-

RADNICI „ZASTAVE“ SE VRATILI NA POSAO

Svih 377 radnika fabrike „Zastava oružje“ koji su se opredelili za odlazak iz fabrike po osnovu socijalnog programa juče su se vratili na svoja radna mesta, saopštila je Sindikalna organizacija. Oni su poslušali poziv i preporuku Sindikata da se vrate na posao s obzirom na to da se od nadležnih ministarstava nije mogla dobiti nikakva informacija o tome kada će radnicima koji su se izjasnili za socijalni program biti isplaćene otpremnine, navodi se u saopštenju sindikata.

Дани европске баштине у Војно-техничком заводу (Крагујевцу)

Ноћи музеја, када смо представили нови Водич кроз музеј, пропратиле су нас бројне телевизијске екипе и посетило нас преко 1000 заинтересованих Крагујевчана. И ове године били смо део туристичке туре коју организује Градска туристичка организација – „Крагујевац кроз улице и музеје“. Било је и пуно гостију фабрике и синдиката који су, приликом посете фабрици, обилазили и музеј.

Ова јубиларна година је заслужна за долазак многобројних телевизијских екипа у музеј. Овде се првенствено мисли на екипу РТС-а, која је више пута снимала емисије и прилоге о најстаријој фабрици на нашим просторима ("Ово је Србија", јутарњи програм РТС, емисија САТ, "Дозволите" и друге). И друге телевизије су пропратиле јубилеј постојања фабрике-Б92, Прва српска телевизија, као и локалне РТК, К9.

Ове године је Пошта Србије пустила у промет и пригодну поштанску марку и коверту поводом 160 година постојања фабрике Застава оружје. Оне се издају за посебне јубилеје и прилике и користе као редовне поштанске марке тј. као средство плаћања у унутрашњем и међународном поштанској саобраћају. На марки је слика музеја Стара ливница и слика једног од првих топова израђених у тадашњој Тополовници 1853. године. На коверти је слика Управне зграде фабрике и конструкцији цртеж петометне пушке Маузер-Миловановић-Ђурић M1880/1907.

Иностраних посетилаца је било 1050, од тога највише Словенаца и Италијана. Већином су то били гости фабрике и града, али је било и појединачних туристичких посета. Долазили су из свих крајева света-Швеђани, Руси, Американци, Французи, Португалци, Мађари, Румуни, Словаци, Чеси, Кипрани, Индијци, па чак и посетиоци из Гане, Либије, са Тајланда и Индонезије.

Жеља је да следећа година буде још богатија садржајима, да се стална музејска поставка осавремени, да број посетилаца из године у годину буде све већи. То је посао који нас очекује и којим морамо потврдити традицију дугу 160 година.

Марија Милошевић

У години која истиче и у којој је Застава оружје прославила 160 година свог постојања, музеј Стара ливница је имао посећеност већу него претходних година. Домаћих посетилаца је било 1860, од тога највише ђачких и студентских екскурзија из целе Србије. Било је и крагујевачких основаца и средњошколаца, али у мањем броју. Музеј су посетили учесници разних семинара који су били организовани у нашем граду (семинар о Холокаусту, Инжењерски форум-Националне технолошке платформе Србије, семинари о развоју привреде и многи други). Учествовали смо у Данима европске баштине чији је фокус ове године био на индустриском наслеђу, његовој заштити и ревитализацији. У

Пажња! Пажња!

**Упозорење! Пре употребе пажљиво прочиšћајте нови Закон о раду!
(о индикацијама, мерама ореза и негативним ефектима конзумирања
новог Закона о раду јосавешујте се са својим синдикалом).**

Предлаже се да поједини, по важећем Закону, обавезни елементи уговора о раду више не морају бити део уговора о раду уколико су утврђени законом или општим актом код послодавца. Тако Уговор о раду губи сваки смисао, а о условима радног ангажовања радника одлучује, и то унапред, искључиво послодавац;

Увођење "Агенција за привремено запошљавање" - најам радне снаге као нови правни институт;

Предлаже се неколико категорија рада на одређено време, с тим да се трајање тог рада знатно продужава, а може се увек засновати такав радни однос без навођења посебног разлога;

Предлагач уводи уопштену дефиницију радног времена: РАДНО ВРЕМЕ ЈЕ временски период у коме је запослен дужан, односно расположив да обавља послове према налозима послодавца, на месту где се послови обављају или другом месту које одреди послодавац. У радно време не спада приправност;

Предлаже се увођење неке врсте распореда радног времена, који више личи на "мини прерасподелу радног времена", запослени у том случају може радити најдуже 12 часова дневно, односно 48 часова недељно;

Предложено је увођење тзв. клизног радног времена, али није предвиђено ни једно правило које штити запослене од могућих злоупотреба;

Прековремени рад може трајати и дуже од 12 часова дневно у случају спречавања несразмерне штете послодавцу;

За разлику од важећег Закона, по коме је послодавац дужан да, пре увођења ноћног рада, затражи мишљење синдиката, предложени Нацрт Закона ову дужност претвара у необавезујућу могућност послодавца;

Ноћни рад се признаје само ако се најмање 3 часа сваког дана ради у период од 22 до 6 часова. То значи да ако се ноћу ради мање од 3 часа да се то време не рачуна као рад ноћу (од 22-24, или од 4-6);

Предлаже се укидање плаћања сменског рада;

Мења се дефиниција минималне зараде тако да се она одређује минималном ценом рада и временом проведеним на раду;

Предлаже се могућност да послодавац са појединим радником уговори минималну цену рада;

Предлаже се брисање заштитне одредбе по којој се сматра да је послодавац ускратио запосленом право на годишњи одмор уколико му не достави решење о коришћењу годишњег одмора;

Трајање првог дела годишњег одмора се са 3, скраћује на обавезне 2 радне недеље;

Предлаже се брисање одредбе по којој запослени има право на накнаду штете уколико кривицом послодавца не користи годишњи одмор;

У зараду не би улазили "топли оброк" и отпремнина код вишке и то до неопорезивог износа;

Предлаже се да се укине отпремнина код одласка у пензију, или да се сведе на једну зараду;

Отпремнина код вишке радника се може остварити само за период рада код послодавца код кога се исказује вишак;

Изричito се установљава правило да се запослена особа са инвалидитетом, као и запослени са здравственим сметњама коме би даље обављање послове изазвало погоршање здравственог стања, сматрају вишком, уколико послодавац не може да им обезбеди обављање другог одговарајућег посла;

Код накнаде зарада је промењен начин обрачуна. Основна зарада је зарада у коју не улази зарада по основу учинка и по основу увећања зарада (рад ноћу);

За време годишњег одмора, боловања, плаћеног одсуства, нерадних празника, војне вежбе, одазивања на позив државног органа, принудног одмора запослени ће примати значајно мању накнаду зараде, јер основица за исплату више неће бити просечна зарада у претходна три месеца, већ основна зарада плус минили рад. Кад се узме у обзир какве се измене предлажу у погледу утврђивања основне зараде, као и увећање зараде по основу минулог рада, јасно је да ће накнада зараде бити значајно нижа него што је то било до сад;

Укида се обавеза прибављања мишљења синдиката код отказа;

Нејасне одредбе које се односе на синдикат, произилази да више нема синдикалне организације код послодавца већ да тамо постоје подружнице.

Санација кровова у фабрици

У нашој фабрици у току је санација кровова, инвестиција, не мала, вредности преко 300.000 . Санација кровова се изводи због застарелих технологија уградње, дотрајалих кровних система, због механичких оштећења, непримерених активности на крововима и сл.

Иако се релативно касно започело са радовима, пред сам крај календарске године, време је послужило вредне неимаре тако да су до сада већ одрадили преко 40% планираних и уговорених активности на пројекту.

Стари, коши кровни покривачи покривени са ТР лимом и салонитом санирају се тако што се преко њих прво поставе поцинковане табле лима које се причвршују за постојећу подлогу а на њих се посебном методом заварују хидроизолационе траке. Ове полимерно битуменске хидроизолационе траке су изузетног квалитета типа УНИФЛЕКС ЕКП које по спецификацијама произвођача поседују еластичност од 40% и на њих дају произвођачку гаранцију од 15 до 20 година.

Санација кровова са старом изолацијом и са равним лимом обавља се на начин да се само пресвуку овим хидроизолационим тракама.

Упркос отежаним временским приликама радови напредују јер је десетак радника свакодневно ангажовано на овим пословима.

Квалитетно урађен кров и сви његови пажљиво решени детаљи, заједно са свим осталим елементима једне производне грађевине доприносе безбедности, квалитету и угодности рада свих запослених, продужавају век трајања грађевине и смањују трошкове одржавања и грејања. Стога се са посебном пажњом приступа сваком објекту у току извођења радова.

Припремио Драган Стаменовић - Фрца

Милан Обреновић, песнички кутак

Оружари

Где се кали гвожђе
Монтира и вари
Најбољи су радници
ОРУЖАРИ

Када се рушио
Режим стари
На челу колоне су били
ОРУЖАРИ

Ко год је покушао
Фабриком да "жари"
Пред њега су стали
ОРУЖАРИ

Где год су проблеми
Нови или стари
Лако су их решавали
ОРУЖАРИ

И кад више нико
За радника не мари
Ту ће увек бити
ОРУЖАРИ

Када се удруже
Радници, млади и стари
Најјачи је синдикат
ОРУЖАРИ

Крагујевац
22.мај 2013.
Милан Обреновић

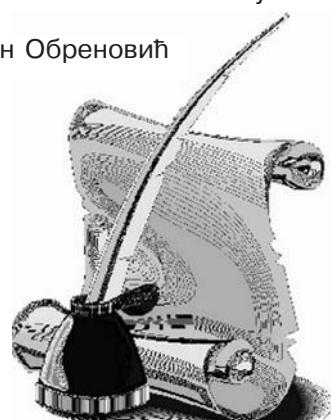
Закон о раду

Радници су постали пиони
иако су земљу изградили.
Закон о раду доносе они
који никада нису радили.

А зна се да држава и Влада
и сви они које смо бирали
живе од нашега рада
и на нама су профитирали.

Морамо им једном рећи: доста!
Вратићемо их где су и били.
На власти нико дugo не оста
кome Закон лежи у сили.

Милан Обреновић

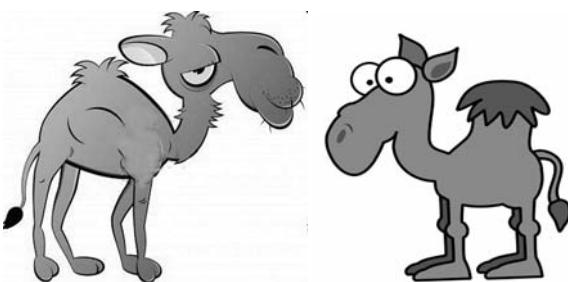
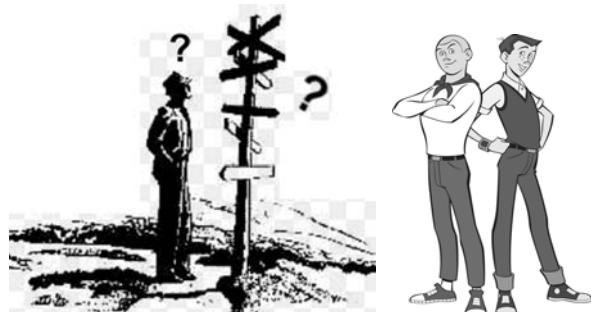
*И Оружари
имају
шаленай ... !*

МАТЕМАТИЧКО-ЛОГИЧКИ БИСЕРИ

Пробајте, забавите се и решите!

Два брата *

Један путник нашао се на раскрсници која води у 2 села, једно је село Људождера, а друго је село у које је требало да стигне. На раскрсници није било знакова, само 2 брата близанца који су знали одговор које је право село, али један од њих је стално говорио лажи, а други стално истину. Путник је могао да пита само једног и то само једно питање, али није знао који говори истину, а који лажи. Није смео да погреши пут! Ипак на крају се сетио, које питање треба да постави да би знао куда да крене! **Шта је питао и кога?**

Камиле

У једном арапском граду организована је трка камила. Предвиђена је висока награда за камилу која последња стигне на циљ. На знак судије за старт настао је проблем. Јахачи су мирно седели на камилама, а ни једна камила није кренула ка циљу. Свако је желео да освоји као последњи на циљу. Међутим, убрзо је трка одржана. Све су камиле јуриле ка циљу, најбрже што су могле и њихови јахачи су се свим силама трудили да стигну што пре до циља, тако да је награду добила стварно најспорија камила. **Како се то десило?**

Сладолед

За 5 минута 5 дечака поједе 5 сладоледа. За колико минута ће 30 дечака појести 30 сладоледа?

Осам кугли

Имате осам кугли и све једнако изгледају, али једна је мало тежа. Једини начин да се утврди која је тежа је мерењем. Ако имате само теразије (вагу која има 2 тасе, мери поређењем тежина) и при том немате тегове (можете поредити само тежину кугли) како у 2 мерења сигурно открити која је кугла тежа ?

Девет слова

Нацртајте десет квадрата странице 1cm један до другог ухоризонталном реду. У ове квадрате треба уписати девет слова, ћирилицом, тако да у сваком од нацртаних квадрата буде по једно слово.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

?

Фитиљи

Располажемо са два фитиља који не сагоревају константном брзином. Дакле кад се запале, сваки од њих сагори од једног до другог kraja за тачно ЈЕДАН САТ.

Како ћемо помоћу овог фитиља измерити време од 45 минута.

Али пазите, нема сечења.

Племе Људождера - лаж или истина ?

Један пустолов у својим путовањима по свету једном се нашао заробљен од стране племена Људождера! Они су били познати по томе што увек испуњавају своја обећања, али пустолов је знао да они обећавају само оно што њима не иде на штету! Кад су га ухватили обећали су му да може да им каже шта жели, а они ће га скувати, ако је то што каже истина, а испећи, ако је то што каже лаж. Људождери су се смејали, јер су знали да пустолов мора рећи или лаж или истину, трећег нема - појешће га, како год! Међутим, пустолов се ипак снашао, рекао је нешто што је натерало Људождере да га пусте, јер нису могли да одрже своје обећање!

Шта је он то рекао?

**ДОКАЖИТЕ ДА ОРУЖАРИ
ИМАЈУ КЛИКЕР !**

ОБЕЛЕЖЕН МЕЂУНАРОДНИ ДАН БОРБЕ ПРОТИВ НАСИЉА НАД ЖЕНАМА

коју обележава 1.700 организација у преко 100 држава света. Кампања почиње 25. новембра Међународним даном борбе против насиља над женама и завршава 10. децембра Међународним даном људских права. Активисткиње Секције жена СЦК Крагујевца обележиле су Међународни дан борбе

SILOVANJE
ZLOČIN BEZ POVODA

Glasno kažem
ime silovatelja

16 DANA AKTIVIZMA PROTIV NASILJA PREMA ŽENAMA, 2013. GODINA

Sprećimo silovanje!
Primenimo Istanbulsku konvenciju!

жаја жена, већи степен њихове друштвеног контекста у оквиру кога

Синдикати шаљу разгледнице посланицима

жене... . У току је и активност пружања подршке примени Конвенције Савета Европе за спречавање насиља над женама и насиља у породици, регионална кампање "Потписујем", која се тренутно спроводи у шест земаља региона.

Такође, у сарадњи са синдикатом ИФ Метал из

Гетеборга, а у склопу пројекта "МИ СМО ЈЕДНАКИ" у току је наставак курса енглеског језика, а након што је извршена адаптација простора СЦК Крагујевца на IV спрату Дом самоуправљача и набављена најсавременија опреме почео

је и курс из рада на рачунару. Почетни и виши курс информатике омогућиће чланицама синдиката да стекну нова, али и да усаврше постојећа знања из ове веома значајне области која има доминантан утицај на квалитет живота у савременом друштву.

Савез самосталних синдиката Крагујевца упутио је 5.000 "разгледница" народним посланицима у Скупштини Републике Србије како би их одвратили од гласања за нови Закон о раду. Радници из Крагујевца, запослени у предузећима Застава оружје, ФИАТ, Застава камиони, Метал системи, Енергетика, Водовод, Клинички центар, грађевинским предузећима, установама као и у повреништвима у Рачи, Лапову, Баточини и Книгу упутили су 5.000 "разгледница" народним посланицима, уз оцену да је тај предлог Закона "антинародни" и штетан и по раднике и по читаву заједницу. На такав чин, којем је претходило прикупљање потписа, одлучили су се с надом да ће бар део посланика из моралних разлога одбити да гласа.

СПОРТ МЕЂУ НАМА

Познато је да су Оружари врсни спортисти јер се са радничко спорчких игара увек враћају са прегршт пехара и медаља. Познати су успеси куглаша, екипе у малом фубалу, шахиста, пикадашица, екипе у надвлачењу конопца, али и у појединачно

конкуренцији као што је дисциплина народни вишебој. Многи наши радници се и ван посла и аматерски баве спортом па у том смислу треба напоменути и део њихових успеха.

Александар Милинковић - мали Аца, куглаш, на светском првенству 2008. Задар

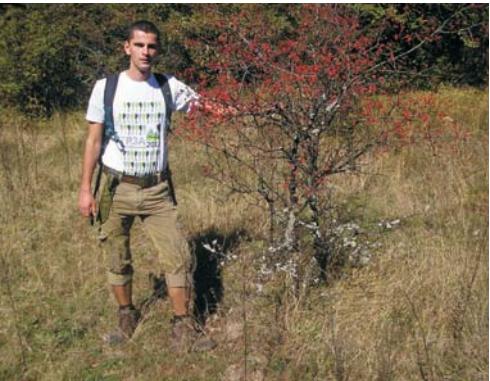
сребрна медаља екипно, на светском првенству 2010. Ријека екипно злато (светски прваци!!!), у комбинацији са Симовић Милошем вицешампиони света, јунирски Првак државе 2007, 2009, 2010. Првак државе у пару са Марковић Дарком. Учесник многих купова и лиге шампиона....

Затим Дејан Јеремић - Шуки, рекреативно трчи 22 године, у полумаратон (21,1 km) у организацији Скупштине града; са преко 50 такмичара, освојио је И место.

Никола Костић - Коста, учесник Трке преживљавања код Параћина, на реци Грзи. Стаза 60 km дугачка, тим чине 3 учесника. Циљ трке: два дана у шуми без хране и воде Носи се мајица, дукс, јакна и нож. Учествују извиђачи, професионални спортисти, такмичари из специјалних јединица Војске и Полиције и многи други.

Са пријемом нових радника, надамо се да ће нам се ови придружити у дружењу и спортским такмичењима и да ћемо свуда са поносом и достојанством представљати синдикалну организацију и фабрику из које потичемо.

Драган Стаменовић Фрца

РЕЗУЛТАТИ РАДА ЗА ТЕКУЋУ И ПЛНОВИ ЗА НАРЕДНУ ГОДИНУ ПОДРУЖНИЦЕ ЦРВЕНОГ КРСТА ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ

Пред нашом подружницом у 2013. години биле су велике и значајне активности које су се одвијале по већ устаљеним принципима и великим залагањем свих наших активиста. Активности подружнице су се одвијале у складу са планом рада и плановима појединачних акција које су усвојили Скупштина и Одбор подружнице.

У 2013. години 337 радник је обухваћен неком врстом помоћи (пакети намирница за социјално угрожене раднике, пакети за болесне, помоћ за куповину лекова и наочара, помоћ у новцу само за најтеже болести). и планирамо да се одазовемо сваком позиву да помогнемо и будемо увек уз наше чланове. Организовали смо више акција добровољног давалаштва, и поносни сми на наше резултате као и на наше даваоце. Треба подсетити да смо ми веома активни и на ширем плану од Крагујевца и Шумадије и да се пријатељи наше подружнице налазе иван граница Србије.

Наше бебе сваке године обрадујемо пригодним новогодишњим пакетићима, а наше пензионере никада не заборављамо и увек су наши гости на дружењу поводом новогодишњих празника .

Наши даваоци крви су на редовним акцијама и по позиву, одласком у КБЦ у 2013. прикупили довољан број јединица крви да се квалификујемо за ДЕВЕТУ ПЛАКЕТУ ЗА НАХУМАНИЈУ СРЕДИНУ, а плакета се сваке године дођељује 14.јуна када је светски дан давалаштва. Дугујемо велику захвалност свима који су нам помогли да остваримо значајне резултате, и као велика породица увек морамо да бринемо једни за друге, да будемо пријатељи и у добру и у злу. Црвени крст је хуманитарна организација која помаже појединачима широм света, и надам се да ће нам се и наше младе колеге придружити и у акцији давалаштва, као и у хуманитарном раду.

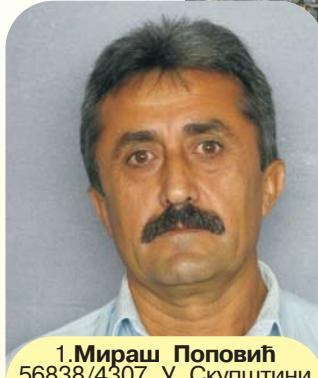
Планови су нам као и сваке године веома амбициозни .Све наше активности биће усмерене на помагању у решавању проблема наших радника првенствено материјалне и здравствене природе , организоваћемо акције давања крви како у кругу фабрике тако и код других организација. Надамо се да ће се наставити јако добра сарадња са руководством фабрике и синдиката као и са другим организацијама и да ћемо и даље да будемо поносни на рад целе подружнице.

КОРИСТИМО ОВУ ПРИЛИКУ да СВИМ НАШИМ ЧЛНОВИМА, СВИМ НАШИМ ДАВАОЦИМА КРВИ ,СВИМ НАШИМ САРАДНИЦИМА КАО И СВИМ ЉУДИМА ВЕЛИКОГ СРЦА ЧЕСТИТАМО НОВОГОДИШЊЕ И БОЖИЋНЕ ПРАЗНИКЕ, да им ПОЖЕЛИМО ДОБРО ЗДРАВЉЕ „дуг живот и пуно среће како на личном тако и на пословном плану Миланка Павловић, Црвени крст предузећа Застава оружје.

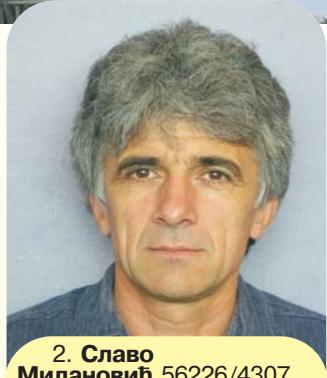

Представљамо чланове Скупштине Синдикалне организације

ОРУЖАРИ

1. Мирослав Поповић
56838/4307 У Скупштини Синдиката члан од 2005. године, два мандата, обавља браварске послове - ручни радови у РЈ Штанцерј

2. Славо Милановић 56226/4307 Члан Скупштине Синдиката од 2009. године, обавља послове подешивач машине за обраду деформацијом - реглер

3. Рајко Перовић 43652/1303 Члан Скупштине у два мандата, 2005. и 2009. године, обавља послове пословође монтаже у 1303

4. Миролуб Савић 39028/9101 Члан Скупштине Синдиката 2005. и 2009. године, обавља послове специјалиста I електричар.

5. Снежана Милетић 58666/6391 Представница Логистике у Скупштини Синдиката у два мандата, 2005. и 2009. године, обавља послове техничар I

6. Радивоје Ђуковић 29589/0590 За члана Скупштине изабран 2009. године као представник ПЈ КОП, обавља послове контролор улаза.

7. Рајко Шапић 75032/1309 Члан Скупштине Синдиката у два мандата 2005. и 2009. године, обавља послове пословођа монтаже у Артиљеријској.

**САВЕТИ
ПРАВНИКА**

ШТА ЈЕ ЗЛОСТАВЉАЊЕ НА РАДУ И КО СЕ СМАТРА ИЗВРШИОЦЕМ ЗЛОСТАВЉАЊА ?

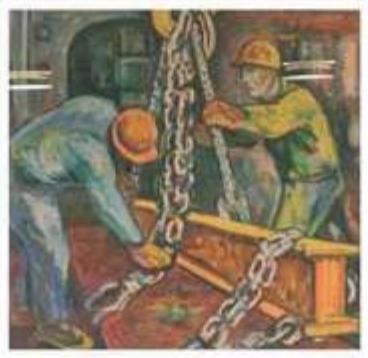
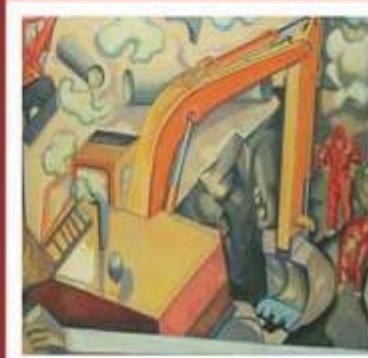
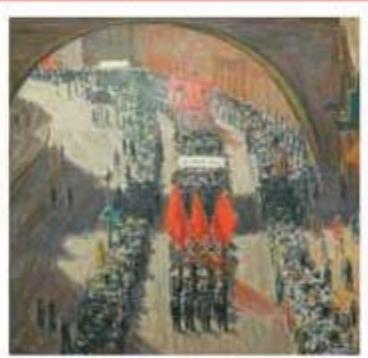
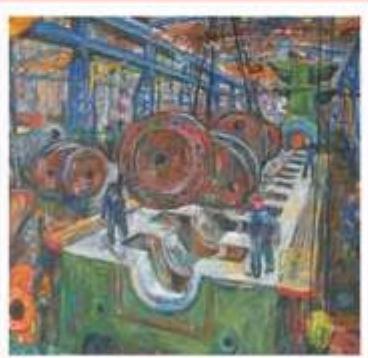
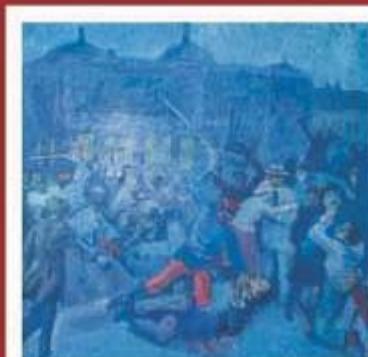
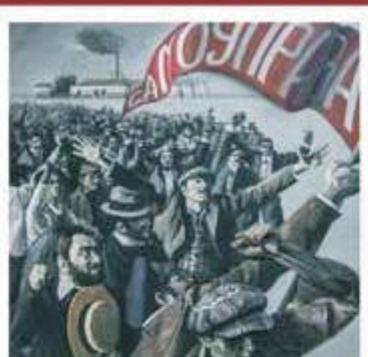
У литератури, зависно од аутора, могу се прочитати разне дефиниције мобинга. У основи, мобинг је негативни утицај на психу запосленог са постојањем намере да се то уради. Сексуално узнемирање, исмејавање, претње, смањење зараде...само су неки од облика злостављања.

Злостављање, у смислу Закона о спречавању злостављања на раду, јесте свако активно или пасивно понашање према запосленом или групи запослених код послодавца које се понавља, а које за циљ има повреду достојанства, угледа, личног или професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог и које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор. Злостављање, у смислу овог закона, јесте и подстицање или навођење других лица на претходно наведена понашања. Такође, као врло битно, треба поменути и сексуално узнемирање, односно свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства запосленог у сferи пуног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење. Извршиоцем злостављања сматра се послодавац са својством физичког лица или одговорно лице код послодавца са својством правног лица, запослени или група запослених код послодавца, који врши злостављање.

Како да препознате мобинг и услови да се непримерено понашање сматра мобингом?

Да би се избегле недоумице о томе да ли је неко жртва мобинга, то јест злостављања на раду, Правилником о правилима понашања послодавца и запослених у вези са превенцијом и заштитом од злостављања на раду, Министарства рада и социјалне политике, прецизно је описано која се врста понашања сматра злостављањем на раду. Да би неко неприхватљиво понашање заиста било окарактерисано као мобинг и да би запослени као жртва могао да покрене поступак за заштиту од злостављања, није довољно да се такво понашање деси једнput, већ мора да се понавља. Дакле, није злостављање на послу ако је директор једном из чиста мира повисио тон на запосленог или припремио отказом. Међутим, ако то уради више пута, онда је реч о мобингу. При том, да би се тај низ инцидената сматрао мобингом, битно је и да се може закључити да је онај које се непримерено понашао имао намеру да повреди достојанство запосленог, углед, интегритет или да наруши здравље запосленог.

Милена Ракоњац, правни заступник

ОРУЖАРИ

Срећна Нова година - Срећан Божић

